

## РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО НАДІЙНОСТІ

### RATING EVALUATION OF THE BANK'S ACTIVITY AS A TOOL DETERMINATION OF ITS RELIABILITY

*Розглянуто теоретичні і практичні аспекти рейтингової оцінки банку. Визначено, що для прийняття важливих рішень щодо співпраці з банками, суб'єкти господарської діяльності та приватні особи (домогосподарства) потребують об'єктивної інформації про фінансовий стан своїх банків-партнерів. Для задоволення такої потреби слугують публічні рейтинги, що присвоюються банкам рейтинговими агенціями. Запропоновано авторське визначення видів рейтингових оцінок та наведена їх характеристика. Встановлено, що в основу визначення рейтингових оцінок закладено показники фінансових результатів банків, наведених як у їх балансах, так і звітах. З'ясовано, що у рейтинговій оцінці діяльності банку зацікавлені його акціонери та керівники банків. Проведено порівняльний аналіз рейтингів стійкості найбільших банків України. Виявлено проблеми оцінки відповідності рівня розвитку банку його розробленій стратегії. Визначено перспективні напрями розвитку методів рейтингової оцінки діяльності банку.*

**Ключові слова:** банк, банківська діяльність, надійність банку, ринок банківських послуг, рейтингова оцінка, рейтингове агентство, ренкінг, кредитний рейтинг, фінансові результати.

*The article examines the theoretical and practical aspects of bank rating assessment. An important indicator of the bank's activity is its reliability and stability. It is justified that the assessment of the bank's reliability is carried out on the basis of quantitative and qualitative indicators, which include: capital adequacy, liquidity, quality assets, quality management, profitability, business activity, image, and others. It has been proven that the rating assessment of a bank makes it possible to assign it to a certain group and draw conclusions about its financial situation, its competitive position in the market of banking services, the degree probability of non-fulfillment its obligations to clients. It was established that, depending on the technologies used to calculate the complex rating assessment, different methodological approaches and types of rating assessment are distinguished, in particular, ranking; remote (non-contact) rating; individual (contact) rating. A comparative assessment of reliability (stability) ratings of ten leading banks of Ukraine testified to the presence of different rating assessments depending on the type of indicator assessed by rating agencies. It was determined that the problems of methodical assessment of the compliance of the bank's level of development with the strategy developed by it are the lack of indicators that allow more objectively assessing the financial condition and obtaining refined conclusions. Proposed prospects for the development of methods of rating evaluation of the bank's activity, among which the main ones are: increasing the number of relevant indicators (quantitative, qualitative); analysis economic, tax, political factors and environmental conditions; the possibility obtaining external financial support in critical situations; increasing the reliability of reporting indicators; assessment of the impact of human capital and other characteristics related to the education and skills of management personnel and employees; development new parameters for modeling the financial condition banks and borrowers. It was found that the military actions in Ukraine did not significantly affect the banking activity, ratings are evaluated quarterly by national and international rating agencies. There is a steady trend toward a significant role credit ratings, deposit reliability ratings, and corporate governance ratings.*

**Key words:** bank, banking activity, market of banking services, reliability of the bankrating assessment, rating agency, ranking, credit rating, financial results.

УДК 336.717

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct74-24>

**Береславська О.І.**

д.е.н., професорка,  
завідувачка кафедри фінансових ринків  
та технологій,

Державний податковий університет

**Федун І.В.**

магістерка,

Державний податковий університет

**Bereslavska Olena**

State Tax University

**Fedun Inna**

State Tax University

**Постановка проблеми.** В умовах високої інфляції, вищих процентних ставок, скорочення інвестицій і шкоди, завданої світовій економіці вторгненням росії в Україну, питання щодо визначення фінансової надійності банківської системи в цілому, та окремих банків зокрема набуває вагомості. Адже банківська система є основним елементом фінансової системи будь-якої країни світу і стабільність останньої в багатьох залежить від ефективної та злагодженої діяльності банків.

Зрозуміти ступінь фінансової надійності банку, його реальний стан та прийняти певні рішення, які відповідають оптимальному співвідношенню прибутковості й ризику, суб'єкти господарської діяльності, приватні особи й самі банки потребують об'єктивної інформації про фінансовий стан своїх банків-партнерів. можливо через визначений показник рейтингу, який розраховується спеціалізованими рейтинговими установами (агенціями).

Рейтинги також сприяють виявленню тенденцій, що формуються на кредитному та грошовому ринках, створюють умови позичальникам осмислено приймати рішення щодо розміщення власних коштів. Інвестором рейтинги допомагають обґрунтовано зробити вибір щодо вкладення капіталу і здійснювати контроль за рухом цього капіталу в банку. Щодо переваг для самого банку, то присвоєний рейтинг дає можливість комплексно оцінити свої позиції, порівняти доходи і витрати, визначити загальну ефективність діяльності та місце на ринку банківських послуг, що у перспективі дозволить грамотно розробити політику розвитку, зважаючи на ті фінансові та економічні процеси, які спостерігаються в країні.

Банківська система України сьогодні функціонує в часи воєнного стану, а суттєве зниження обсягів кредитних операцій об'єктивно примусило банки шукати інші дохідні операції, щоб залишатися

ефективними та прибутковими. У цьому контексті актуальними залишаються теоретичні і практичні питання рейтингування діяльності вітчизняних банків.

#### **Аналіз останніх досліджень і публікацій.**

Питання, що пов'язані з різними видами та методиками рейтингової оцінки діяльності банків, є предметом досліджень як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема, серед вітчизняних науковців слід зазначити праці Ю. Дзюраха, Р. Лаврова, О. Заславської, які досліджують класичні підходи до розуміння економічного змісту та сутності рейтингу, його видів та методологію здійснення рейтингової оцінки банків Національним банком України. У працях І. Кулиняка, У. Грудзевич, А. Шірінян, Є. Яськова аналізуються альтернативні методики ранжування та рейтингування банків, підходи національних та міжнародних агентств до рейтингової оцінки банків. В. Фурсова і Т. Півненко розглядають вітчизняні й зарубіжні методики оцінювання фінансової стійкості банків, на основі чого виявляють їх недоліки та переваги. Разом з тим, більш глибокого аналізу потребують питання щодо оцінки рейтингу банків під час воєнного стану в Україні.

**Метою дослідження** є розгляд теоретичних аспектів рейтингової оцінки діяльності банків, проведення порівняльного аналізу рейтингів стійкості найбільших банків України під час воєнного стану, окреслення перспективних напрямів подальшого розвитку методів рейтингування банків.

#### **Виклад основного матеріалу дослідження.**

Банківські установи беззаперечно є вагомим елементом ринкової економіки та основним суб'єктом ринку фінансових послуг. Банки акумулюють кошти юридичних і фізичних осіб та перерозподіляють їх від свого імені на умовах платності, повернення та терміновості, а також здійснюють велику кількість інших специфічних операцій, визначених чинним банківським законодавством. Банки також входять до кола економічних суб'єктів, які здійснюють свою діяльність переважно за рахунок коштів позичальників, тому визначення фінансової надійності банку для останніх є надзвичайно важливим процесом [1, с. 186–194].

Під надійністю банку слід розуміти його здатність чинити опір несприятливим факторам. При цьому банк не застрахований від ймовірності виникнення дефолту. Надійність і ймовірність дефолту є різними поняттями. Банк, який має високий рівень фінансової надійності може зіткнутися з сильним впливом негативних та малопередбачуваних факторів (зокрема, політична нестабільність, зовнішні фінансово-економічні кризи, воєнні дії тощо), які здатні призвести до його неплатоспроможності й банкрутства [2, с. 294–304].

Надійність банку є комплексним показником, що відображає здатність:

1) без затримки виконувати зобов'язання перед кредиторами та вкладниками;

2) протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам та зберігати свою діяльність у довгостроковій перспективі; мати достатню ресурсну базу для ефективного розвитку та удосконалення діяльності;

3) мати позитивну динаміку показників якості активів, прибутковості, ліквідності, рівня управління.

Таким чином, для оцінки надійності банку необхідна наявність достовірної та повної інформації, а також вибір такої системи показників, яка дозволить у повній мірі оцінити результати його діяльності та визначити рейтинг. До основних оцінних показників слід віднести достатність капіталу, ліквідність, якість активів, якість менеджменту, рентабельність, ділову активність, імідж та інше

Результатом оцінки надійності банків є рейтинговий показник, який характеризує комплексну оцінку стану банку і це дозволяє віднести його до певної групи та зробити висновки про його фінансове становище, займану ним конкурентну позицію на ринку банківських послуг, ступінь ймовірності невиконання своїх зобов'язань перед клієнтами.

Рейтинги результатів діяльності банків дають додаткову аналітичну інформацію для оцінки тенденцій розвитку банківської системи в цілому та фінансових ризиків зокрема. У процесі вибору своєї стратегії поведінки цієї інформації потребують всі учасники фінансового ринку: банки, їх вкладники та акціонери, аудиторські фірми, державні органи банківського нагляду.

Оцінка рейтингу банку є складним багатопараметричним завданням, причому її складність визначається не тільки числом параметрів (показників, що враховуються), а й відмінністю їх походження. Зазвичай, більшу частину використовуваних показників представляють кількісні або "об'єктивні" показники (достатність капіталу, дохідність активів тощо). Якісні чи "суб'єктивні" показники (експертні оцінки) не настільки прозорі. Їх використання розмиває межі одержуваних оцінок. Результативність аналізу, вочевидь, визначається якістю вихідної інформації, з одного боку, та знаннями "оцінювачів" особливостей конкретних методик розрахунків – з іншого.

Залежно від технологій, що застосовуються для розрахунку комплексної рейтингової оцінки, розрізняють такі методичні підходи та типи проведення рейтингової оцінки, як: ренкінг (ранжування); дистанційний (неконтактний) рейтинг; індивідуальний (контактний) рейтинг. Порівняльна характеристика видів рейтингу наведена у табл. 1.

Порівнюючи типи рейтингової оцінки банків, наведені у таблиці 1 можна зробити висновки, що кожний з них має свої переваги. Зокрема, ренкінг (ранжування) – це список будь-яких об'єктів (наприклад, банків), який можна упорядкувати

Таблиця 1

**Види рейтингових оцінок та їх характеристика**

Характеристика	Вид рейтингової оцінки		
	Ренкінг	Дистанційний	Індивідуальний
Інформація, що використовується для рейтингування	Відкрита	Відкрита	Відкрита, закрита
Використовувані показники	Кількісні	Переважно кількісні, якісні	Переважно якісні, кількісні
Об'єктивність оцінки	Об'єктивна	Суб'єктивна	Суб'єктивно- об'єктивна
Спрямованість оцінки	Вузька спрямованість, ранжування за кількісними показниками	Ширша спрямованість, визначення відносної фінансової стабільності	Комплексна оцінка, визначення фінансової надійності
Терміни опрацювання рейтингів	Короткі	Середні	Тривалі
Кількість банків у рейтингу	Необмежена	Необмежена	Обмежена
Період перегляду	Щоквартально	Щоквартально	Визначається окремим банком
Можливість для регулювання	Відсутні	Відсутні	Визначається окремим банком
Платність	Безкоштовні	Безкоштовні	Платні
Зацікавленість замовника рейтингу	Висока	Висока	Висока

*Джерело: авторська розробка*

за будь-яким з наявних ранжуючих показників. На відміну від самого рейтингу, це не зафіксована форма або методика розрахунку, а база даних для отримання всіх цікавлячих варіантів ранжування вихідного списку. Відмінна риса ренкінгів – це об'єктивність, незалежність результату і можливість відранжувати вихідний список за цікавлячим ранжируючим показником. Джерелами інформації для складання подібних списків є дані офіційної банківської звітності, а також інші інформаційні джерела, в тому числі й засновані на інформації, яка є у самих учасників цих ренкінгів.

В основі рейтингових оцінок зазвичай закладено показники, наведені у балансах комерційних банків, а також у їх звітах про фінансові результати. При цьому у всіх випадках головним показником, що вивчається в ході подібних оцінок, є визначення ступеня кредитної надійності банків, що оцінюються [4, с. 36–40].

У звичайному діловому обороті ренкінги складаються рейтинговими агентствами, а також спеціалізованими Інтернет-виданнями в Україні, зокрема Forinsurer, Мінфін тощо. За допомогою таких ренкінгів користувач отримує можливість порівнювати кредитні організації (банки), що його цікавлять за певними аналізованими показниками (обсягу активів, величині прибутку, величині капіталу, розміру кредитного портфеля тощо).

Рейтингова оцінка надійності та кредитоспроможності банків здійснюється не тільки вітчизняними рейтинговими агентствами, але й відомими міжнародними, такими як: Moody's Investors Service,

Inc. (Moody's), Standard & Poor's Corporation (S&P), Duff & Phelps Credit Ratings Co, Fitch IBCA (Fitch). При цьому S&P та Moody's охоплюють переважну частку американського ринку і ведуть успішний бізнес на міжнародних ринках капіталу.

Рейтингові агенції створювалися у певні історичні періоди, які пов'язані з бурхливим розвитком фінансових ринків. В останній час вони активно створюються в країнах з фінансовими ринками, що розвиваються, існують в різних організаційно-правових формах і переважно орієнтуються на національний (місцевий) ринок. Зокрема, в Україні у різні часові періоди функціонували такі агенції, як: "ІВІ – Рейтинг", "Експерт – Рейтинг", "Рюрик", "Кредит – Рейтинг".

Основним завданням рейтингових агенцій є визначення майбутньої кредитоспроможності окремої кредитної організації, цінного паперу чи зобов'язання станом на певну дату. Кредитний рейтинг може вплинути на доступ емітента до капіталу, на структуру фінансових операцій та визначити типи інвестиційних кураторів тощо. Деякі регулятори (Національні комісії з цінних паперів та фондового ринку або еквівалентні їм органи) використовують рейтинги, встановлені рейтинговими агенціями для регулятивних цілей.

Щодо банків, то вони працюють на ринку банківських послуг в умовах жорсткої конкуренції. У цьому контексті можна зробити висновок, що конкурентоспроможність банків є загальним показником фінансової стійкості та стабільності банківської установи, її здатності забезпечити

собі провідні позиції в умовах високої конкуренції. При цьому, основою ефективного функціонування механізму управління конкурентоспроможністю банку є стратегічний аналіз, об'єктами якого є: стан і зміни внутрішнього середовища банку, стан і зміни зовнішнього середовища банку (галузеве оточення і макросередовище непрямого впливу), конкурентна позиція банку, реалізовані стратегії.

Банківський сектор України пройшов перші місяці війни з помірними втратами завдяки своєчасним діям Національного банку України (НБУ) та банків. Після початку повномасштабної агресії росії в Україні попит на кредитні ресурси з боку населення знизився. Кредитування корпорацій, у тому числі й малого бізнесу, підтримувалося державними програмами. Попри воєнні ризики, рівень ліквідності в банківській системі є стабільно високим. Обсяг коштів клієнтів у банках зріс переважно за рахунок гривневих коштів населення. Обсяг коштів корпорацій під час війни зменшувався, найбільше в іноземній валюті [3, с. 149–155].

Банківський сектор України у 2023 році адаптувався до кризових умов. Банки підтримували роботу мережі та відновлювали діяльність відділень у звільнених регіонах [3, с. 149–155].

Не зважаючи на те, що ліквідність банківської системи зростала, чистий кредитний портфель загалом скорочувався. Проте, в державних банках обсяг корпоративних кредитів зростав за можливості підтримки бізнесу державними програмами. Очікувано зросла частка непрацюючих кредитів, найпомітніше в роздрібному сегменті. Попри значні відрахування в резерви, сектор отримав квартальний прибуток після збиткового першого півріччя. Цьому сприяло збереження операційної ефективності [3, с. 149–155].

Воєнні дії в Україні не стали перешкодою для здійснення рейтингової оцінки банків.

Так як об'єктом нашого порівняльного аналізу є АТ «ОТП Банк», проаналізуємо рейтингову оцінку його діяльності. АТ «ОТП Банк» – один з найбільших вітчизняних банків, визнаний лідером фінансового сектора України. На вітчизняному ринку він представлений з 1998 року, має стійку репутацію соціально відповідальної, надійної і стабільної структури, що пропонує споживачам сервіси європейської якості.

З 2019 року згідно з рішенням НБУ АТ «ОТП Банк» віднесено до переліку системно важливих банків України, які мають вагомий вплив на розвиток фінансової системи країни. Отже «ОТП Банк» п'ятий рік поспіль займає позицію системно важливого банку за підсумками щорічного перегляду Національним банком України [6].

З метою проведення порівняльного аналізу рейтингової оцінки АТ «ОТП Банк» з іншими банками за певними показниками, які працюють на ринку банківських послуг України, нами було обрано десять найбільших банків. Результати проведеного аналізу наведені у таблиці 2.

Наведена у таблиці 1 інформація показує, що АТ «ОТП Банк» у рейтингу банків займає 5 місце. При цьому найбільший загальний рейтинг має банк ПАТ «УкрСибБанк», тобто банк з 100-відсотковим іноземним капіталом. Зазначене свідчить про посилення конкуренції між вітчизняними банками та банками іноземних банківських груп. Однак за показником залучених коштів на депозити у загальному рейтингу стійкості АТ «ПриватБанк», який є на 100 відсотків державним, займає 1 місце.

З метою найбільшої наочності зобразимо графічний рейтинг надійності (стійкості) банку АТ «ОТП Банк», наведений на рис. 1.

Проаналізований рейтинг надійності (стійкості) банку АТ «ОТП Банк» дав можливість зробити висновок про те, що для досягнення конкурентних

Таблиця 2

**Порівняльна оцінка рейтингів надійності (стійкості) найбільших банків України за II квартал 2023 р. за окремими показниками**

№	Банк	Загальний рейтинг	Стресостійкість	Лояльність вкладників	Оцінка аналітиків	Місце у рейтингу за депозитами фізичних осіб
1	УкрСибБанк	4,42	4,3	4,6	4,29	7
2	Креді Агріколь Банк	4,33	4,4	4,2	4,38	11
3	Райффайзен Банк Аваль	4,22	4,4	4,1	4,11	3
4	КредоБанк	4,02	3,9	4,3	3,84	12
5	ОТП Банк	3,95	4,3	3,6	3,84	10
6	ПриватБанк	3,91	3,7	3,8	4,56	1
7	ПроКредит Банк	3,79	4,0	3,5	3,93	16
8	ПУМБ	3,71	3,5	4,1	3,49	6
9	ОщадБанк	3,67	3,1	3,9	4,47	2
10	УкрексімБанк	3,67	3,0	4,2	4,2	8

Джерело: складено за даними [7]



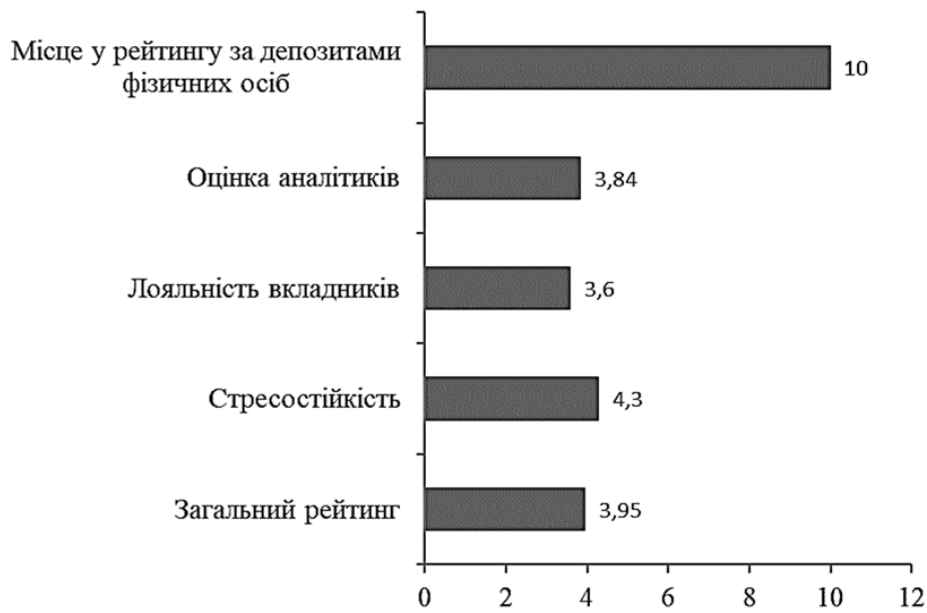


Рис. 1. Рейтинг стійкості АТ «ОТП Банк» станом на II квартал 2023 р.

Джерело: побудовано за даними [7]

позицій банку необхідно постійно вдосконалювати наявні підходи до управління конкурентоспроможністю своєї діяльності на ринку банківських послуг.

На наш погляд, головною складовою цього зазначеного вище рейтингу є оцінка лояльності вкладників, за якою АТ «ОТП Банк» отримав один з найвищих результатів (3,6 за 5-бальною шкалою). Це підтвердило той факт, що банк орієнтований на побудову довгострокових відносин із клієнтами з наданням високої якості обслуговування. У свою чергу, це дозволяє банку утримувати одну з найстабільніших баз клієнтів і бути лідером з притоку вкладів населення навіть на тлі відтоку коштів по системі. До цього слід додати, що кращим рейтингом для АТ «ОТП Банк» незмінно є довіра вкладників, а головною метою – забезпечення фінансової бази для продовження стабільної діяльності.

Інформація, наведена у таблиці 3, дає можливість проаналізувати рейтинг стресостійкості АТ «ОТП Банк» за II квартал 2023 р.

Таблиця 3

**Стресостійкість АТ «ОТП Банк» за II квартал 2023 р.**

Стресостійкість		Бали
Загальний бал		4,28
Залежність від вкладів фізичних осіб	31,74	3
Якість фондування		5
Прибутковість	8,3%	5
Ліквідність	12,86%	4
Достатність капіталу	16,0%	5
Масштаб діяльності банку		3,84

Джерело: складено за даними [8]

У рейтингу, наведеному у таблиці 3, банки ранжувались на основі оцінки їх стресостійкості та лояльності вкладників. Оцінка стресостійкості банку формувалася на базі таких показників: якість активів, якість фондування, прибутковість, ліквідність, достатність капіталу. А лояльність вкладників відображала прихильність клієнтів банку до його депозитних продуктів та успішність банку в роздрібному сегменті депозитного ринку, яка визначалася часткою банку на ринку роздрібних депозитів; абсолютним і відносним зростанням роздрібною портфеля вкладів за квартал; досвідом роботи банку на ринку; платіжною репутацією банку. За показником лояльності вкладників АТ «ОТП Банк» отримав одну з найвищих оцінок у рейтингу.

Показники, які використовує Національний банк України для моніторингу банківської діяльності, характеризують рівень достатності капіталу і здатність керувати ризиками, але не повною мірою відображають якісні та кількісні зміни, що відбуваються у конкретному банку, зокрема не враховують інноваційний потенціал банку, людський капітал, фактори зовнішнього середовища та інше, які визначатимуть подальший розвиток банку. У зарубіжних методиках рейтингової оцінки банків ці показники враховуються.

Серед основних причин, що стоять на заваді застосування зазначених показників є, на думку науковців, відсутність практики їх використання, незважаючи на процеси глобалізації, що відбуваються [9, с. 37–48]. Також адаптація зарубіжних підходів до оцінки рейтингу надійності банків до вітчизняної практики ускладнюються обмеженими та агрегованими даними, поданими

у фінансовій звітності. Вони посилюються відсутністю публічної інформації про рейтинги корпоративного управління та репутації банків, що є поширеним в розвинених зарубіжних країнах [10, с. 270–282].

Проблеми методичної оцінки відповідності рівня розвитку банку розробленої ним стратегії полягають у недостатності індикаторів, що дозволяють більш об'єктивно оцінити фінансовий стан та отримувати уточнені висновки.

Перспективи розвитку методів рейтингової оцінки діяльності банку повинні включати:

- збільшення кількості релевантних показників (кількісних, якісних);
- аналіз економічних, податкових, політичних факторів та умов зовнішнього середовища;
- можливість отримання зовнішньої фінансової підтримки у критичних ситуаціях;
- підвищення достовірності показників звітності;
- оцінка впливу людського капіталу та інших характеристик, пов'язаних з освітою та навичками керівного персоналу та співробітників;
- розробку нових параметрів моделювання фінансового стану банків та позичальників.

**Висновки.** Проведене дослідження теоретичних аспектів рейтингової оцінки діяльності банків, виконаний порівняльний аналіз рейтингів надійності (стійкості) найбільших банків України під час воєнного стану дав можливість зробити певні висновки. Зокрема:

1. У практиці здійснення рейтингової оцінки діяльності банків використовуються різноманітні види та методи, які використовуються залежно від технологій. При цьому оцінка рейтингу банку є складним багатопараметричним завданням, яке ускладнюється кількістю параметрів та відмінністю їх походження.

2. На сучасному етапі зберігається стійка тенденція до значної ролі кредитних рейтингів, рейтингів надійності депозитів, рейтингів корпоративного управління.

3. Рейтингова оцінка виступає не тільки елементом підтримання репутації, іміджу банку але й дає можливість виходу на міжнародні ринки, залучення інвестицій а також підвищує рівень поінформованості клієнтів про фінансовий стан та надійність банків, що є дуже важливим на сучасному етапі.

4. Воєнні дії в Україні суттєво не вплинули на ефективність банківської системи України. Оцінка рейтингів діяльності банків проводиться щоквартально. Всі банки, що працюють на вітчизняному ринку банківських мають рейтингові оцінки щонайменше одного з рейтингових агентств – або національної, або міжнародної. У теперішні час спостерігається тенденція до отримання рейтингової оцінки декількох рейтингових агентств.

#### БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Дзюрах Ю.М., Кулиняк І.Я. Оцінювання надійності банків України за рейтинговою методикою В. Кромонава. *Бізнес Інформ*. 2021. № 7. С. 186–194.
2. Лавров Р., Кравченко А. Рейтингування банків як індикатор їх успішності на фінансовому ринку. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3. С. 294–304.
3. Грудзевич У. Оцінка діяльності банку України рейтинговими агентствами в умовах воєнного стану. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 1. С. 149–155.
4. Заславська О.І. Оцінка фінансової стійкості банку за методикою В. Кромонава (на прикладі ПАТ КБ «ПриватБанк»). *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 10. Ч. 2. С. 36–40.
5. Кулиняк І.Я., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Бородавко А.П. Оцінювання рівня фінансової безпеки комерційних банків України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2019. № 12. С. 113–118.
6. Офіційний сайт АТ «ОТП Банк». URL: <https://www.otpbank.com.ua/about/news/431142/> (дата звернення: 07.09.2023).
7. Офіційний сайт Forinsurer. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks> (дата звернення: 06.09.2023).
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/> (дата звернення: 07.09.2023).
9. Шірінян А.С., Шірінян Л.В. Конкурентоспроможність ринку банківських послуг України: фактор масштабу. *Економіка України*. 2019. № 2. С. 37–48.
10. Яськов Є.О., Смесова В.Л. Ринок міжнародних рейтингових агентств та підходи до оцінювання інвестиційної привабливості країни. *Академічний огляд*. 2023. № 1 (58). С. 270–282.

#### REFERENCES:

1. Dzyurakh Yu.M., Kulinyak I.Ya. (2021) Evaluation of the reliability of banks of Ukraine according to the rating method of V. Kromonov [Otsiniuvannia nadiinosti bankiv Ukrainy za reitynhovoiu metodykoiu V. Kromonova]. *Business Inform*, no. 7, pp. 186–194. [in Ukrainian].
2. Lavrov R., Kravchenko A. (2019) Rating of banks as an indicator of their success in the financial market [Reitynhuvannia bankiv yak indykator yikh uspishnosti na finansovomu rynku]. *Problems and prospects of economics and management*, no. 3, pp. 294–304. [in Ukrainian].
3. Grudzevych U. (2023) Evaluation of the activity of the Bank of Ukraine by rating agencies in the conditions of martial law [Otsinka diialnosti banku Ukrainy reitynhovymu ahentstvamy v umovakh voiennoho stanu]. *Economic analysis*, vol. 33, no. 1, pp. 149–155. [in Ukrainian].
4. Zaslavska O.I. (2019) Assessment of the bank's financial stability according to V. Kromonov's methodology (on the example of PrivatBank CB PJSC) [Otsinka finansovoi stiiikosti banku za metodykoiu V. Kromonova (na prykladi PAT KB «PryvatBank»)]. *Economy. Finances. Right*, no. 10. Part 2, pp. 36–40. [in Ukrainian].

5. Kulinyak I.Ya., Prokopyshyn-Rashkevich L.M., Borodavko A.P. (2019) Assessment of the level of financial security of commercial banks of Ukraine [Otsiniuvannia rivnia finansovoi bezpeky komertsiiynykh bankiv Ukrainy]. *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". "Economy" series*, no. 12, pp. 113–118. [in Ukrainian].

6. Official website of "OTP Bank" [Ofitsiinyi sait AT «OTP Bank»]. URL: <https://www.otpbank.com.ua/abo=ut/news/431142> (accessed 07.09.2023). [in Ukrainian].

7. Forinsurer official website [Ofitsiinyi sait Forinsurer]. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks> (accessed 06.09.2023). [in Ukrainian].

8. Official website of the Ministry of Finance of Ukraine [Ofitsiinyi sait Ministerstva finansiv Ukrainy].

URL: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating> (accessed 07.09.2023). [in Ukrainian].

9. Shirinyan A.S., Shirinyan L.V. (2019) Competitiveness of the banking services market of Ukraine: scale factor [Konkurentospromozhnist rynku bankivskykh posluh Ukrainy: faktor masshtabu]. *Ukraine economy*, no. 2, pp. 37–48. [in Ukrainian].

10. Yaskov E.O., Smyesova V.L. (2023) The market of international rating agencies and approaches to assessing the country's investment attractiveness [Rynok mizhnarodnykh reitynhovykh ahentstv ta pidkhody do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti krainy]. *Academic review*, no. 1 (58), pp. 270–282. [in Ukrainian].